

Απαντήσεις στο Ερωτηματολόγιο της WWF

«Για το Κλίμα και την Αειφόρο Ανάπτυξη»

26-5-2009

Ι. ΓΕΝΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Προκειμένου να κατανοηθούν πλήρως οι απαντήσεις μας θεωρούμε απαραίτητο να παραθέσουμε συνοπτικά το πολιτικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηρίζονται κι απ' το οποίο εκπορεύονται.

Θεωρούμε αρχικά απαραίτητο να αποσαφηνίσουμε, ότι βασική μας θέση είναι πως όλα τα μεγάλα προβλήματα σε παγκόσμιο, σε εθνικό και σε περιφερειακό επίπεδο δεν είναι αποτέλεσμα έλλειψης τεχνικών γνώσεων ή υποκειμενικής ανικανότητας. Είναι αντίθετα, **αποτέλεσμα** της ίδιας της φύσης του καπιταλιστικού συστήματος, που κεντρικός άξονας όλων των επιμέρους πολιτικών του, με όποιον τρόπο κι αν εμφανίζονται αυτές, είναι η **εξυπηρέτηση των συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου**. Η διαπίστωση αυτή αφορά όλους τους τομείς παραγωγής (Βιομηχανία, Αγροτική παραγωγή, Υπηρεσίες) και κάθε πλευρά της ανθρώπινης δραστηριότητας (Παιδεία, Υγεία, Πρόνοια, Πολιτισμός, Αναψυχή κ.α.). Αφορά, φυσικά, και το Περιβάλλον. Η καταλήστευση των φυσικών πόρων του πλανήτη, η καταστροφή των υπο-τροπικών και άλλων δασών, η υπερ-παραγωγή αερίων θερμοκηπίου και άλλων ατμοσφαιρικών ρύπων, η νέα μάστιγα των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών (Γ.Τ.Ο. κοινώς «μεταλλαγμένα»), η συνεχής συσσώρευση πυρηνικών, τοξικών και αστικών αποβλήτων, η κυριαρχία στην καθημερινή μας ζωή των Ι.Χ. αυτοκινήτων, όλες αυτές οι πληγές και πολλές άλλες ακόμη επικίνδυνες καταστάσεις, δεν προέκυψαν από κάποια λάθη, παραλείψεις ή υπερβολές κάποιων πολιτικών. Αποτελέσματα του καπιταλιστικού συστήματος είναι και οι όποιες παραλλαγές στις διάφορες πολιτικές που κατά περίπτωση εφαρμόζονται που δεν ανατρέπουν φυσικά το γεγονός, ότι όλες τους τα συμφέροντα των διεθνικών μονοπωλίων υπηρετούν. Στη φύση του ιμπεριαλιστικού είναι, επίσης, η πραγματοποίηση κάθε τόσο στρατιωτικών επεμβάσεων, η υποδαύλιση τοπικών συγκρούσεων. Και θεωρούμε σημαντικό να τονίσουμε ότι χωρίς ειρήνη, ούτε προστασία ούτε βελτίωση του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος μπορεί να υπάρξει. Αντίθετα, πέρα από το άμεσο αφανισμό ανθρώπινων ζώων και την καταστροφή της υγείας εκατομμυρίων ανθρώπων η χρησιμοποίηση των «εξελιγμένων» οπλικών συστημάτων, όπως απέδειξαν οι μεγάλης κλίμακας αμερικανοΝΑΤΟϊκές επεμβάσεις στον Κόλπο, στο Κόσσοβο, στο Αφγανιστάν, ξανά στο Ιράκ, στην πρώην Γιουγκοσλαβία προκαλούν και σοβαρές

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας - ΚΚΕ

μακρόχρονες επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον, όσο και στην πολιτισμική κληρονομιά.

Στη φύση, τέλος, του εκμεταλλευτικού συστήματος είναι όχι μόνο να δημιουργεί τα σοβαρά περιβαλλοντικά προβλήματα (μια και εντοπιζόμαστε σ' αυτά) αλλά και να μεγαλώνει πάρα πέρα τα κέρδη του επενδύοντος πάνω σ' αυτά. Το εμπόριο των ρύπων, οι τεράστιες επιδοτήσεις σε ρυπαίνουσες εγκαταστάσεις για να ρυπαίνουν λιγότερο («εφαρμογή καινοτομικής αντιρρυπαντικής τεχνολογίας»), τα «μέτρα προσαρμογής» στις κλιματικές αλλαγές, γενικότερα η «πράσινη οικονομία» που ευαγγελίζονται είναι μερικά χαρακτηριστικά παραδείγματα.

Οι διαπιστώσεις αυτές αφορούν φυσικά και την **Ευρωπαϊκή Ένωση**: Τα ευρωενωσιακά μονοπώλια, τα κεντρικά θεσμικά της όργανα, τα κρατικά όργανα εξουσίας της αστικής τάξης στα κράτη μέλη. Δεν υπάρχει Οδηγία, δεν υπάρχει Κανονισμός, δεν υπάρχει Απόφαση, δεν υπάρχει Πράσινη ή Λευκή Βίβλος, **και** στα ζητήματα **Περιβάλλοντος** που δεν υπηρετούν τις βασικές αρχές του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, «Εργαλεία» μέσα από τα οποία προωθούνται με τη σύμφωνη κατά κανόνα γνώμη, ενίοτε και με την ενεργό συμβολή **ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΝ** και **ΛΑΟΣ** θέσεις και πολιτικές όπως:

- Η ανάδειξη του **ιδιωτικού τομέα**, ως βασικού φορέα διαχείρισης περιβαλλοντικών ζητημάτων.
- Η υιοθέτηση της **‘επιχειρηματικότητας’** και της **«ανταγωνιστικότητας»** ως βασικών όρων **και** για τη διαχείριση του περιβάλλοντος.
- Η προώθηση της **«πράσινης φορολογίας»**, πρόσθετο χάρτσι σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων, σε συνέχεια και παράλληλα με την απατηλή αρχή **«ο ρυπαίνων πληρώνει»**.
- **Η συσκότιση των πραγματικών αιτίων** των περιβαλλοντικών προβλημάτων, η **άρνηση του ταξικού τους χαρακτήρα**, η προβολή, ακόμα χειρότερο, ως ειλικρινούς του **ψευτοεθελοντισμού των πολυεθνικών** για την αντιμετώπιση, δήθεν, των περιβαλλοντικών προβλημάτων του τρίτου κόσμου (βλ. Διάσκεψη του **Γιοχάνεσμπουργκ-2002, «Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης-CDM** του Κιότο).
- Η υιοθέτηση του συνόλου των **«μηχανισμών αγοράς του Κιότο»** με πρώτο και καλύτερο την **εμπορία των δικαιωμάτων εκπομπής**

αέριων ρύπων, τους οποίους επικύρωσαν προ ετών πανηγυρικά στη Βουλή και τα τρία κόμματα του Ευρωμονόδρομου.

- Η χειραγώγηση αρχικά και η αξιοποίηση στη συνέχεια «**μη κυβερνητικών οργανώσεων**», ως μηχανισμών παραπλάνησης των λαών και στήριξης των αντιπεριβαλλοντικών επιλογών της άρχουσας τάξης, τόσο σε διεθνικό όσο και σε εθνικό επίπεδο. «Φάρσα και τραγωδία» χαρακτήρισαν αρχικά τα αποτελέσματα του Κιότο το 1997, για να εκθειάζουν ύστερα από δύο-τρία χρόνια το εμπόριο των ρύπων. Παλιότερα έδειχναν, πού και πού, κάποια συγκεκριμένη πολυεθνική (φυσικά για το «δάσος», το σύστημα, κουβέντα μη γίνεται). Τώρα όλο το βάρος πέφτει στην «κοινωνική συνευθύνη», στο ότι «φταίμε όλοι».

Ολοκληρώνοντας τη «Γενική Τοποθέτησή» μας θα θέλαμε να αποτυπώσουμε **(α)** μια παρατήρηση και **(β)** μια επισήμανση.

α. Διαπιστώνουμε κάποιες «**ηχηρές απουσίες**» από το ερωτηματολόγιο, που επιτρέπουν, έτσι, να μείνουν στο απυρόβλητο μερικά κρίσιμα ζητήματα, όπως:

i. Ποια θέση έλαβαν στο Ε.Κ. τα κόμματα την πενταετία που πέρασε κατά τη συζήτηση βασικών θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον. Εάν και πώς τοποθετήθηκαν στις παρεμβάσεις τους, τι ψήφισαν. Στην προκειμένη περίπτωση το ερώτημα «Τι έκανες στον πόλεμο μπαμπά» ξεφεύγει από τα όρια της παιδικής απορίας, αποτελεί αντίθετα, ισχυρό και αξιόπιστο κριτήριο για την αντικειμενική αποτίμηση της δράσης του κάθε κόμματος.

ii. Ποια η αξιολόγηση από μέρους των κομμάτων των επιπτώσεων στο περιβάλλον, την παγκόσμια κληρονομιά, στον άνθρωπο από τις ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις. Επιπτώσεις που συνεχίζονται μέχρι σήμερα (π.χ. «πορτοκαλί παράγοντας» στο Βιετνάμ και δεκάδες άλλες περιπτώσεις σε Ιράκ, Υποσαχάρια Αφρική, Σερβία, Αφγανιστάν κ.α.).

iii. Ποια η τοποθέτηση των κομμάτων για τις άμεσες επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των διεθνικών μονοπωλίων, ευρωενωσιακών και μη, σε βασικές περιβαλλοντικές παραμέτρους: Φυσικοί πόροι, κλιματική αλλαγή, μείωση της στιβάδας του όζοντος, υποτροπικά και άλλα δάση, θαλάσσια ρύπανση, επάρκεια και ποιότητα νερού, Γ.Τ.Ο. και διατροφική εξάρτηση, πυρηνικά απόβλητα, τοξικά απόβλητα κ.α.

iv. Τέλος διαπιστώνουμε μια υποτίμηση της θεματικής ενότητας «Υδάτινοι Πόροι» καθώς απουσιάζουν ερωτήσεις σε καίρια και επίκαιρα θέματα, όπως π.χ. η ποιότητα του πόσιμου νερού.

β. Μια και το ερωτηματολόγιο είναι δομημένο πάνω στη δράση ενός μελλοντικού Ευρωβουλευτή, υπενθυμίζουμε, αρχικά, ότι ο πολιτικός ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΚ) δεν είναι διαφορετικός από αυτόν της Επιτροπής και του Συμβουλίου. Μέσα από διάφορες διαδικασίες συναπόφασης, και ενίοτε συμβιβασμού σε επουσιώδη ζητήματα, διαμορφώνεται τελικά από τους εκπροσώπους των κομμάτων της άρχουσας τάξης (ας μη το ξεχνάμε αυτό), που διαθέτουν τη συντριπτική πλειοψηφία στα κοινοτικά όργανα (μαζί και στο ΕΚ), το γνωστό «κοινοτικό κεκτημένο». Ένα, δηλαδή, θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο, που βασικό σκοπό έχει την ενίσχυση της κερδοφορίας των διεθνικών μονοπωλίων της ΕΕ σε βάρος των συμφερόντων της εργατικής τάξης, των λαϊκών στρωμάτων. Στο πλαίσιο αυτό κινήθηκε το ΕΚ στη θητεία που έληξε και στα **ζητήματα του περιβάλλοντος**. Ορισμένες θετικές αποφάσεις του, κύρια σε θέματα τεχνοκρατικού χαρακτήρα και κάποιας ήπιας κριτικής, δεν αναιρούν τη διαπίστωση αυτή.

II. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΤΑ ΘΕΜΑ

Προχωρώντας, τώρα, κατά θεματική ενότητα στις ερωτήσεις που επιλέξατε, προτιμήσαμε να αξιοποιήσουμε τη στήλη «Σχόλια» καθώς έτσι η απάντησή μας αναπτύσσεται πέρα από το προκρούστειο «Ναι» ή «Όχι». Με τη σειρά που υπάρχουν στο ερωτηματολόγιο οι τοποθετήσεις μας έχουν ως εξής:

A. Θεματική Ενότητα: «Πολιτική για το περιβάλλον»

1. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε πρωτοβουλίες για διοχέτευση περισσότερων πόρων σε πράσινα έργα και στην προστασία του περιβάλλοντος, όπως αυτό θα αποτυπώνεται στην αναθεώρηση του πακέτου ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας που ήδη υλοποιείται από την ΕΕ;

2. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ψηφίσετε για την κατάργηση όλων των επιδοτήσεων σε έργα που βλάπτουν το περιβάλλον, κατά την αναθεώρηση του προϋπολογισμού της ΕΕ που θα ολοκληρωθεί έως το 2012;

Κριτήριο για το ΚΚΕ σε σχέση με τη διοχέτευση οικονομικών πόρων, είναι ο **βαθμός ικανοποίησης των λαϊκών αναγκών** από τις σχετικές

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας - ΚΚΕ

επενδύσεις και έργα, μεταξύ των οποίων η ανάγκη για ένα καθαρό και υγιές περιβάλλον κατέχει πρωτεύουσα θέση.

Διαφωνούμε, όμως, ριζικά με την άποψη που υποκρύπτει το ερώτημά σας, ότι δηλ. από μόνη της η «διοχέτευση περισσότερων πόρων σε πράσινα έργα» λειτουργεί υπέρ της προστασίας του περιβάλλοντος. Κοιτάζοντας κατάματα την ευρωενωσιακή πραγματικότητα αντιλαμβάνεται κανείς ότι στην πραγματικότητα η «**πράσινη οικονομία**» αποτελεί πρόταση διαχείρισης και αξιοποίησης των προβλημάτων του περιβάλλοντος προς όφελος των στρατηγικών συμφερόντων του μεγάλου κεφαλαίου, το οποίο και τα δημιουργεί. Πράγματι η καθημερινή δράση των ευρωενωσιακών, γενικότερα των διεθνικών, μονοπωλίων αποκαλύπτει ότι το περιβάλλον δεν είναι τίποτα παραπάνω γι' αυτά, παρά:

- Η πηγή άντλησης και καταλήστευσης φυσικών πόρων.
- Είναι ο φυσικός χώρος, όπου ασκούν την ανεξέλεγκτη δραστηριότητά τους και απορρίπτουν κάθε είδους απόβλητα.
- Είναι, τέλος, ένας τομέας παραγωγικών επενδύσεων ιδιαίτερα επικερδής, φυσικά μόνο για τα ίδια.

Ιδιαίτερα μπροστά στη διεθνή οικονομική κρίση η ΕΕ επιχειρεί να διαμορφώσει κρατικά κίνητρα επενδύσεων, κίνητρα εισαγωγής και αξιοποίησης νέων τεχνολογιών για να δώσει νέα ώθηση στην καπιταλιστική ανάπτυξη. Για να διασφαλιστεί αυτή η κρατική χρηματοδότηση των μονοπωλιακών ομίλων «πράσινης ανάπτυξης» θα επιβαρυνθεί ακόμη περισσότερο ο εργαζόμενος-φορολογούμενος. Ταυτόχρονα, τα νέα «πράσινα προϊόντα» θα παραχθούν με τις γνωστές «μαύρες» εργασιακές σχέσεις της προσωρινής απασχόλησης και του ελαστικού ωραρίου.

Όποιος θεωρεί ότι αυτή η οικονομική πρόταση μπορεί να αποτελέσει ασπίδα απέναντι στην εκδήλωση της κρίσης πρέπει να παρακολουθήσει το μεγάλο βάθος της κρίσης στα εμβληματικά «πράσινα» παραδείγματα στη Γερμανία, την Ισπανία, την Ισλανδία.

Β. Θεματική Ενότητα: «Κλιματική αλλαγή και ενέργεια»

1. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε προτάσεις για δέσμευση της ΕΕ για μείωση των εκπομπών της κατά τουλάχιστον 30% (σε σχέση με το 1990) μέχρι το 2020, μείωση που θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αποκλειστικά στο εσωτερικό της ΕΕ και όχι με αντιστάθμιση ρύπων;

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας - ΚΚΕ

Με αρκετές από τις θέσεις που τίθενται σ' αυτό και στα επόμενα ερωτήματα της υπόψη Θ.Ε. συμφωνούμε, όπως θα φανεί παρακάτω. Το ζήτημα, όμως, δεν είναι να συμφωνεί κανείς πάνω σε προφανείς στόχους. Το ζήτημα είναι να αποκαλύπτεται κάθε φορά ποιες είναι οι βαθύτερες επιδιώξεις που κρύβονται πίσω τους, τίνος τελικά συμφέροντα υπηρετούνται. Διευκρινίζουμε λοιπόν εξαρχής, και διαχωρίζουμε εν προκειμένου τη θέση μας και από σας και από τα άλλα κόμματα, ότι δεν τρέφουμε καμία αυταπάτη ότι ο τιθέμενος στόχος, είναι δυνατόν να προωθηθεί με κριτήριο την εξυπηρέτηση των λαϊκών αναγκών. Σημειώνουμε, ότι τα ζητήματα αυτά, το κόμμα μας και τα έχει θέσει στο Ε.Κ. και θα εξακολουθήσει να τα θέτει όχι, όμως, ως προτεραιότητες του Ε.Κ. και των άλλων κοινοτικών οργάνων, αλλά ως προτεραιότητες πάλης του μαζικού κινήματος της χώρας μας, μαζί και σε συνδυασμό με τους συνολικότερους στόχους για την κατάκτηση των εργασιακών, κοινωνικών και δημοκρατικών δικαιωμάτων και της κατοχύρωσής τους στο πλαίσιο μιας λαϊκής εξουσίας με λαϊκή οικονομία.

Αυτό το συνολικό πολιτικό σκεπτικό μας αφορά και όλες τις απαντήσεις που δίνουμε στη συνέχεια.

Με αυτή τη σαφή και καίριας σημασίας διευκρίνιση στηρίζουμε το στόχο της μείωσης κατά 30% στο εσωτερικό της ΕΕ (με εύλογη διαφοροποίηση κατά κράτος μέλος) αναφερόμενοι σε **πραγματικές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου** και όχι σε αυτές που παρουσιάζουν οι «**δημιουργικές λογιστικές**» των «ευέλικτων μηχανισμών του Κιότο» και οι προτάσεις για αποθήκευση του CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς.

2. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε την ανάγκη οικονομικής και τεχνικής συνεισφοράς της ΕΕ και όλων των εκτός ΕΕ οικονομικά ανεπτυγμένων κρατών προς αναπτυσσόμενες χώρες για σημαντική μείωση των εκπομπών, σε σχέση με το σενάριο αναμενόμενης εξέλιξης μέχρι το 2020;

Ο Μηχανισμός Καθαρής Ανάπτυξης (CDM) στον οποίο παραπέμπει το ερώτημα (ένας από τους τρεις «ευέλικτους μηχανισμούς» του Κιότο με βάση τον οποίο τα ευρωενωσιακά μονοπώλια θα πιστώνονται δικαιώματα εκπομπής αερίων θερμοκηπίου στις «δικές τους» χώρες, χάρη στις «αντιρρυπαντικές τεχνολογίες» που θα προωθούν στις αναπτυσσόμενες χώρες (!)) έχουν ήδη καταγγελλθεί από διεθνή επιστημονικά περιοδικά (π.χ. «Discovery») ως μια υψηλού επιπέδου επιχειρούμενη **απάτη**. Το κόμμα μας δίνει ξεχωριστό βάρος στη δύναμη **της αλληλεγγύης των λαών**. Ποιος όμως πιστεύει σοβαρά ότι ιμπεριαλιστικά κράτη ευρωενωσιακά και μη, θα συνδράμουν άδοξα τις

αναπτυσσόμενες χώρες; Ποιος αλήθεια ενδιαφέρεται για την **ενεργειακή ανάπτυξη** των χωρών του «Τρίτου Κόσμου» με ταυτόχρονη μείωση των εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου;

- Αυτοί που (πέρα από όσα αναφέρθηκαν προηγούμενα) στραγγαλίζουν οικονομικά τις αναπτυσσόμενες χώρες κρατώντας τις δέσμιες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, με εξοντωτικά χρέη τα οποία από 1,3 τρις δολάρια το 1991 αυξήθηκαν στα 2,2 τρις το 2000 και ποιος ξέρει μέχρι που έφτασαν σήμερα;
- Αυτοί που γράφοντας στα παλαιότερα των υποδημάτων τους και αυτή τη φαρσο-τραγωδία του Κιότο όχι μόνο δεν μειώνουν τις εκπομπές των αερίων θερμοκηπίου αλλά, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα της ολιγάριθμης πλουτοκρατίας τους, εξακολουθούν να τις αυξάνουν;
- Αυτοί που με τις συνεχείς στρατιωτικές τους επεμβάσεις και τους υποκινούμενους τοπικούς πολέμους εξολοθρεύουν, κάθε χρόνο, εκατομμύρια ανθρώπους, καταστρέφουν υποδομές που χρειάστηκαν δεκαετίες να γίνουν και δηλητηριάζουν για πολλά χρόνια αέρα, εδάφη, λίμνες και ποτάμια;
- Αυτοί που «στραγγίζουν», με ελάχιστα ψίχουλα, κάθε πλουτοπαραγωγική πηγή των χωρών αυτών για να πληθύνουν τα υπερκέρδη των δικών τους μονοπωλιακών συγκροτημάτων;

3. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε την υποχρέωση απόδοσης όλων των εσόδων από το σύστημα εμπορίας εκπομπών σε φιλικές προς το κλίμα δραστηριότητες (δράσεις μείωσης εκπομπών και προσαρμογής), τα μισά εντός της Ευρώπης και τα άλλα μισά σε αναπτυσσόμενες;

Είμαστε αντίθετοι με το σύστημα εμπορίου ρύπων και με τους άλλους ευέλικτους μηχανισμούς («από κοινού συμμετοχή», «μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης»).

4. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε την υποχρέωση της ΕΕ για έμφαση στην προώθηση των ανανεώσιμων πηγών και θα στηρίξετε ένα νομικά δεσμευτικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας κατά 20% έως το 2020;

Η αύξηση του μεριδίου των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας εντάσσεται στις προτεραιότητες του κόμματός μας. Την θέση μας αυτή τη θέτουμε ως στόχο πάλης και διεκδίκησης του κινήματος σε μια γραμμή ρήξης με την εξουσία των μονοπωλίων και την Ε.Ε. Μας βρίσκει σύμφωνους ο

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας - ΚΚΕ

στόχος για εξοικονόμηση ενέργειας κατά 20% έως το 2020. Το ζήτημα όμως παραμένει. Πρόκειται για μια ανέξοδη συμφωνία πάνω σε προφανείς στόχους (αλήθεια ποιο κόμμα θα μπορούσε να διαφωνήσει;). Γι' αυτό και το θέμα πρέπει να εξεταστεί βαθύτερα. Γιατί π.χ. προωθείται στη χώρα μας η χρήση φυσικού αερίου για παραγωγή ΗΕ (μια και μιλάμε για εξοικονόμηση ενέργειας) με τεράστιες απώλειες κατά την παραγωγή και τη μεταφορά της έως τον καταναλωτή, και καρκινοβατεί η ευρεία χρήση του στα νοικοκυριά; Γιατί αγνοείται η αναντικατάστατη συμβολή των μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων στην παραγωγή ΗΕ με πολύ καλύτερους όρους αξιοποίησής της και με δυνατότητα ουσιαστικής αναβάθμισης (στο πλαίσιο όμως ενός κεντρικού, φιλολαϊκού σχεδιασμού) των κατάντι οικοσυστημάτων και, ιδιαίτερα, των υγροβιότοπων.

5. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε τη θεσμοθέτηση από την ΕΕ ορίου εκπομπών σε κάθε νέα ή παλιά μονάδα παραγωγής ηλεκτρισμού από ορυκτά καύσιμα, όχι περισσότερο από 400 γραμμάρια CO₂ ανά παραγόμενη κιλοβατώρα;

Έχουμε μια συνολικότερη άποψη για τη **μείωση** των εκπομπών CO₂ **ανά διατιθέμενη στα δίκτυα** μονάδα ενέργειας (ηλεκτρικής και θερμικής):

- Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των μονάδων παραγωγής Η.Ε.
- Λειτουργία τους και ως μονάδων συμπαραγωγής (αξιοποίησης θερμικής ενέργειας κυρίως με δίκτυα τηλεθέρμανσης).
- Κατάλληλη προετοιμασία για τη βελτίωση της ποιότητας, κύρια της θερμογόνου δύναμης, του εγχώριου λιγνίτη πριν την καύση του.

6. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε την φιλόδοξη αναθεώρηση της οδηγίας 2002/91/ΕΕ για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων με μέτρα, όπως η υποχρεωτική κατασκευή «κτιρίων μηδενικών εκπομπών» από το 2015 και έπειτα;

Υπάρχουν, πράγματι, μεγάλα περιθώρια βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων με σημαντικά περιβαλλοντικά αποτελέσματα αλλά και τη μείωση των ενεργειακών δαπανών για τα λαϊκά νοικοκυριά.

7. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα λάβετε πρωτοβουλίες για την απαγόρευση από την ΕΕ της επέκτασης της χρήσης πυρηνικής ενέργειας στην ηλεκτροπαραγωγή, ώστε η Ευρώπη να στραφεί στην πλήρη αξιοποίηση των ανανεώσιμων πηγών και της εξοικονόμησης ενέργειας;

Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας - ΚΚΕ

Παίρνοντας υπόψη το επίπεδο (υφιστάμενο και μεσο-μακροπρόθεσμο) ανάπτυξης της τεχνολογίας και τους καπιταλιστικούς όρους παραγωγής, είμαστε κατά της επέκτασης της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας με σχάση στην ηλεκτροπαραγωγή.

8. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε ότι η ΕΕ οφείλει την κατάρτιση φιλόδοξου προγράμματος προσαρμογής της βιοποικιλότητας στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής;

Συμφωνούμε για την ανάγκη προστασίας και με αυτό τον τρόπο της βιοποικιλότητας με την υπόμνηση του συνολικότερου πολιτικού σκεπτικού που έχουμε ήδη θέσει. Γινόμαστε, ίσως, κουραστικοί αλλά οφείλουμε να τονίσουμε ότι εάν η σκοπούμενη αναπροσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές αφεθεί στις διαθέσεις των πολιτικών εκφραστών των ευρωενωσιακών μονοπωλίων, ο μόνος που θα βγεί κερδισμένος θα είναι τα τελευταία αυτά.

9. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε μια εκ νέου εξέταση των συνεπειών της παραγωγής και χρήσης βιοκαυσίμων και θα αναλάβετε πρωτοβουλίες ώστε η κάλυψη του στόχου συμμετοχής των ΑΠΕ στις μεταφορές να επιτευχθεί με έμφαση στην ηλεκτροκίνηση;

Ήμασταν το πρώτο κόμμα (και για πολλά χρόνια παραμείναμε το μόνο) που εναντιώθηκε με συγκεκριμένα επιχειρήματα ενάντια στα βιοκαύσιμα (τα αργότερα ονομασθέντα «1^{ης} γενιάς») τα προερχόμενα από επισιτιστικές καλλιέργειες ή από καλλιέργειες σε εδάφη που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για να καλύψουν επισιτιστικές ανάγκες. Ένας πρόσθετος λόγος ήταν ότι το εμφανώς αρνητικό περιβαλλοντικό ισοζύγιο, ενώ λίγο αργότερα αποδείχτηκε, ότι και το αυστηρά ενεργειακό ισοζύγιο προέκυψε επίσης αρνητικό. Η ανάπτυξη της τεχνολογίας προς την κατεύθυνση της ηλεκτροκίνησης θα είχε ήδη συμβάλει σημαντικά στη μείωση των εκπομπών ατμοσφαιρικών ρύπων εάν δεν επιβραδύνονταν από τα συμφέροντα της πετρελαιοβιομηχανίας και, για την ώρα τουλάχιστον, της αυτοκινητοβιομηχανίας.

Γ. Θεματική Ενότητα: «Φύση και βιοποικιλότητα»

1. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε την ενσωμάτωση των αυξημένων πλέον απαιτήσεων για προστασία των φυσικών οικοτόπων και των ειδών χλωρίδας και πανίδας σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ (π.χ. γεωργία, αλιεία, περιφερειακή πολιτική);

2. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ασκήσετε πίεση προς τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ για την ορθή εφαρμογή και ενίσχυση των σχετικών με τη βιοποικιλότητα Οδηγιών, με έμφαση στη προστασία των περιοχών Natura;

3. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε η ΕΕ να πρωτοστατήσει στις παγκόσμιες διαπραγματεύσεις για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας μετά το 2010, ενισχύοντας τη διαπραγματευτική της θέση με εφαρμογή μέτρων εντός της ΕΕ;

Ναι, αλλά σε μια γραμμή ρήξης με την εξουσία των μονοπωλίων και την ΕΕ όπως ειδικότερα διευκρινίσαμε σε προηγούμενες απαντήσεις μας. Και για να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι:

- Όσο τα **δάση** και οι **δασικές εκτάσεις**, όσο η **δημόσια γή**, αντί να είναι λαϊκή περιουσία θα αποτελούν αντικείμενα εμπορευματοποίησης, μαζί και πελατειακών σχέσεων στο πλαίσιο του καπιταλιστικού συστήματος, όσο μια ολοκληρωμένη πολιτική δασοπροστασίας και δασοपुरόσβεσης παραμένει διαχρονικά στα αζήτητα των Κυβερνητικών επιλογών, τα **δασικά οικοσυστήματα** θα αντιμετωπίζουν όλο και μεγαλύτερους κινδύνους. Πολύ περισσότερο στα χρόνια που έρχονται, καθώς οι επιπτώσεις του πολλά υποσχόμενου για το μεγάλο κεφάλαιο «ορεινού τουρισμού», μαζί και των χωροθετημένων με κερδοσκοπικά κριτήρια «αιολικών πάρκων», θα γίνονται εντονότερες. Οι **ιδιωτικοί**, άλλωστε, **φορείς** που έχουν συσταθεί για τη διαχείριση των «προστατευόμενων περιοχών» συνδράμουν τα μέγιστα προς αυτή τη κατεύθυνση με την απραξία τους, μερικές φορές και με την ενεργή συμμετοχή τους.
- Η ίδια υποβάθμιση προοιωνίζεται και για τα άλλα **χερσαία οικοσυστήματα**, καθώς εξακολουθούν να πλήττονται από την ανεξέλεγκτη διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων, από την αυθαίρετη χωροθέτηση ρυπαινουσών βιομηχανικών μονάδων, από τις ενεργές αλλά και τις ανενεργές χωματερές που δεν έχουν ακόμη αποκατασταθεί, από τα επιδεινούμενα φαινόμενα διάβρωσης και απερίμωσης, από τα φυτοφάρμακα ακόμη και από τις επιδράσεις μεταλλαγμένων φυτο-οργανισμών.

Μια πραγματικότητα, την οποία δεν μπορεί να συγκαλύψει η παραγωγή νόμων και διαταγμάτων για την ίδρυση «Εθνικών Δρυμών», «Υδροβιότοπων Διεθνούς Σημασίας» (RAMSAR), «Καταφυγίων Θηραμάτων», «Αισθητικών

Δασών», «Περιοχών NATURA», «Προστατευόμενων Περιοχών», «Μνημείων της Φύσης», κ.ο.κ. Αλλά μόνο κατ' όνομα, χωρίς κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα προς όφελος του φυσικού περιβάλλοντος, που τόσο ανάγκη έχει η εργατική, η λαϊκή οικογένεια σαν χώρο ξεκούρασης, ηρεμίας, αναψυχής.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τη δική μας αντίληψη, η προστασία και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και των οικοσυστημάτων πρέπει να συνδέεται και να συνδυάζεται και με τις άλλες παραμέτρους που συμμετέχουν στην κάλυψη των λαϊκών αναγκών συνολικά. Οφείλουμε, όμως, να τονίσουμε ότι η υλοποίηση στην πράξη της διαλεκτικής αυτής σχέσης είναι ανέφικτη, για την ακρίβεια αδιανόητη, σε συνθήκες καπιταλιστικής παραγωγής.

Δ. Θεματική Ενότητα: «Υδάτινοι πόροι»

1. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ασκήσετε πίεση προς τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ για την ορθή, πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για τους υδάτινους πόρους;

Όπως παρατηρήσαμε στη «Γενική Τοποθέτηση» η υπόψη Θ.Ε. είναι σαφώς «υποτιμημένη» στο ερωτηματολόγιό σας. Θα απαντήσουμε, επομένως, κάπως αναλυτικότερα ώστε να εξηγήσουμε την απάντησή μας: Θα ασκήσουμε πίεση προς την κυβέρνηση της Ελλάδας και προς τα όργανα της ΕΕ για τη διαμόρφωση και εφαρμογή μιας νομοθεσίας για τους υδάτινους πόρους που αντίθετα με την ισχύουσα, θα προστατεύει και θα αναβαθμίζει τον πολύτιμο αυτό φυσικό πόρο σαν δημόσιο κοινωνικό αγαθό. Σημειώνουμε, ότι σε πρόσφατη απάντησή της λίγο πριν κλείσει η Ευρωβουλή, η Επιτροπή της ΕΕ απευθυνόμενη προς τον ερωτώντα ευρωβουλευτή του κόμματός και επικεφαλής σήμερα του ευρωψηφοδελτίου μας Θαν. Παφίλη, σχετικά με τη ρύπανση του Σπερχειού και του Μαλιακού από υγρά βιομηχανικά λύματα, ισχυρίστηκε ότι η κοινοτική νομοθεσία προβλέπει σαφείς μηχανισμούς για την προστασία των υδάτων! Και ποιους εννοεί;

- Την οδηγία του 1991 για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, η οποία όμως, στο κρίσιμο ζήτημα της χημικής κατάστασης της επεξεργασμένης εκροής που απορρίπτεται στο περιβάλλον, είναι συνειδητά γενικόλογη άρα και αναποτελεσματική.
- Την οδηγία του 1996 (κωδικοποιήθηκε το 2008) για την «Ολοκληρωμένη πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, που «κόβει» και «ράβει» τα

επιτεύγματα της επιστήμης και της τεχνικής στα μέτρα της κερδοφορίας των ευρωενωσιακών μονοπωλίων και, φυσικά,

- Τη διαβόητη οδηγία του 2000 για τα νερά (συμπληρώθηκε το Δεκέμβρη του 2008 με την οδηγία για τα «Πρότυπα Ποιότητας Περιβάλλοντος στον τομέα της πολιτικής των υδάτων»), που αντιμετωπίζει τον πολύτιμο αυτό φυσικό πόρο σαν εμπορευματικό προϊόν διακινούμενο με βάση τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς, χωρίς να θεσπίζει ουσιαστικά μέτρα και να θέτει ασφαλή όρια προστασίας του απέναντι στους ρύπους.

Είναι π.χ. χαρακτηριστικό, ότι από το σύνολο των τοξικών «βαρέων μετάλλων», επικίνδυνα στα νερά θεωρούνται μόνο το κάδμιο και ο υδράργυρος, ενώ ο μόλυβδος και το νικέλιο αντιμετωπίζονται ως χαμηλού κινδύνου στοιχεία. Απουσιάζει οποιοδήποτε όριο ή και αναφορά για την επικινδυνότητα του εξασθενούς χρωμίου, του χαλκού, του ψευδαργύρου, του σιδήρου, του μαγγανίου και άλλων τοξικών μετάλλων. Η πολιτική αυτή της ΕΕ αποτελεί πραγματικό βούτυρο στο ψωμί των ευρωενωσιακών μονοπωλίων που εμπορεύονται τους υδάτινους πόρους, αφού, με αυτές τις προϋποθέσεις, η ακαταλληλότητά τους δύσκολα μπορεί να αποδειχθεί. Υπηρετεί, επίσης, τα συμφέροντα του βιομηχανικού κεφαλαίου, που διευκολύνεται έτσι στην απόρριψη των υγρών αποβλήτων από τις εγκαταστάσεις του σε υδάτινους αποδέκτες χωρίς την οφειλόμενη επεξεργασία. Παράλληλα, όμως, η πολιτική αυτή αξιοποιείται κατάλληλα και από τις κυβερνήσεις της **ΝΔ** και του **ΠΑΣΟΚ**, που παραβιάζουν και δικές τους διατάξεις των «πρώιμων χρόνων» της μεταπολίτευσης (π.χ. Υπουργική απόφαση του 1979 για την εκβολή επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων σε θαλάσσιες περιοχές, χείμαρρους και ποταμούς, μεταξύ των οποίων ο Ασωπός και ο Σπερχειός), ώστε να παραμένει στο απυρόβλητο η ρυπογόνα δραστηριότητα και των εγχώριων βιομηχάνων.

2. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα αναλάβετε πρωτοβουλίες για την νομοθετική προστασία όλων ανεξαιρέτως των υδροτοπικών οικοσυστημάτων; Θα υποστηρίξετε δράσεις της ΕΕ που στοχεύουν στη διατήρηση των οικοσυστημάτων του γλυκού νερού καθώς και των βιολογικών πόρων που σχετίζονται με αυτά ως βασικά αποθέματα νερού;

Αφορά τη Θ.Ε. «Γ» (Φύση και βιοποικιλότητα) και καλύφθηκε στην οικεία απάντηση.

Ε. Θεματική Ενότητα: «Υγιείς θάλασσες και Βιώσιμη αλιεία»

Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα υποστηρίξετε μια αναθεωρημένη Κοινή Αλιευτική Πολιτική που θα επιτρέψει την επαναφορά υγιών πληθυσμών ψαριών στις θάλασσες της Ευρώπης; Συγκεκριμένα, θα ψηφίσετε για:

- **νέους κανόνες που θα περιορίσουν τις πολιτικές παρεμβάσεις στο σύστημα καθορισμού των επιτρεπόμενων αλιευόμενων ποσοτήτων;**
- **μια περιφερειακή προσέγγιση στη διαχείριση των ιχθυοαποθεμάτων, η οποία παρέχει τους ντόπιους ψαράδες και τις τοπικές κοινωνίες μεγαλύτερη επιρροή;**
- **οριστική παύση των επιδοτήσεων σε δραστηριότητες που βλάπτουν το θαλάσσιο περιβάλλον;**

Υποστηρίζουμε μέτρα που προστατεύουν την παράκτια παραδοσιακή τοπική αλιεία. Είμαστε αντίθετοι με την «καταστροφική» αλιεία (μηχανότρατες βυθού, παρασυρόμενα αφρόδιστρα). Υποστηρίζουμε τον αυστηρό κυρωτικό έλεγχο των υφιστάμενων χερσαίων πηγών ενδεχόμενης ρύπανσης και τον περιορισμό στις αδειοδοτήσεις νέων βιομηχανικών εγκαταστάσεων, τα επεξεργασμένα υγρά απόβλητα των οποίων ενδέχεται να επηρεάζουν την ιχθυοπαραγωγή, και γενικότερα τον παράκτιο πλούτο της θάλασσας.

Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ασκήσετε πίεση προς τις Κυβερνήσεις των κρατών-μελών της ΕΕ για την ταχεία ένταξη θαλάσσιων περιοχών στο δίκτυο Natura και την ορθή και έγκαιρη εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική;

Συμφωνούμε με την άμεση ένταξη περιοχών στο δίκτυο Natura, όχι ως λύση του προβλήματος αλλά ως επιμέρους στόχο για να παλέψει το κίνημα από καλύτερες θέσεις για καθαρές και υγιείς θάλασσες, ιδιαίτερα για θαλάσσιες περιοχές που χρήζουν ειδικής προστασίας είτε λόγω φυσικών (π.χ. κλειστοί κόλποι, αβαθείς όρμοι, περιοχές με ασθενή ρεύματα) είτε λόγω βιοτικών χαρακτηριστικών (περιοχές διέλευσης ή παραμονής αλιευμάτων, τόποι ιχθυοαναπαραγωγής, περιοχές με πλούσιο βενθικό οικοσύστημα κ.α.). Σημειώνουμε ότι η οδηγία πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική «μπαζι» σε διάφορα σημεία καθώς θεσπίζει την **υποχρεωτική** λήψη μέτρων από τα κράτη μέλη **μόνο** όταν υφίσταται **σημαντικός** κίνδυνος για το θαλάσσιο περιβάλλον, εξαιρεί τις δραστηριότητες «με αποκλειστικό σκοπό την άμυνα ή

την εθνική ασφάλεια» καθώς και τον «έλεγχο των απορρίψεων και των εκπομπών λόγω χρήσης ραδιενεργών» με το σκεπτικό ότι αυτές καλύπτονται επαρκώς από τη Συνθήκη Ευρατόμ 1971.

ΣΤ. Θεματική Ενότητα: «Μείωση οικολογικού αποτυπώματος»

1. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ψηφίσετε υπέρ μιας περιβαλλοντικά ισχυρότερης οικονομικής πολιτικής, με στόχο την ενθάρρυνση της μείωσης της κατανάλωσης;

Είναι βέβαιο, ότι ο πλανήτης δεν κινδυνεύει από υπερκατανάλωση από μέρους των πλατειών λαϊκών στρωμάτων. Ιδιαίτερα σε περίοδο οικονομικής κρίσης, αύξησης της ανεργίας, παγώματος συντάξεων και μισθών, έντασης των «ευέλκτων» σχέσεων εργασίας για τους εργαζόμενους όχι μόνο της δικής μας χώρας αλλά και των άλλων, ηχεί τουλάχιστον παράλογο, αν μή τι άλλο, να γίνεται λόγος για «ενθάρρυνση μείωσης της κατανάλωσης». Από την άλλη πλευρά είναι γνωστό ότι ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για να υποδηλώσει μια πολιτική οικονομικής επιβάρυνσης, με πρόσθετο χαράτσι, σε είδη πλατειάς κατανάλωσης που μας βρίσκει ριζικά αντίθετους. Ένας αντίστοιχος όρος («ενθάρρυνση μείωσης της ζήτησης») χρησιμοποιήθηκε το προηγούμενο υδρολογικό έτος σε μια προσπάθεια υποχρεωτικής εγκατάστασης των περιβόητων υδρόμετρων στην αγροτική παραγωγή, σε υλοποίηση κοινοτικών κατευθύνσεων.

2. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ασκήσετε πίεση προς τις κυβερνήσεις των κρατών μελών της ΕΕ για την ολοκληρωμένη και καθολική εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας για τη διαχείριση των αποβλήτων με στόχο την πρόληψη παραγωγής τους;

Η κοινοτική νομοθεσία ελάχιστα προβλέπει για την **πρόληψη** παραγωγής των αποβλήτων την οποία πολλοί συγχέουν, ακόμη και αρμόδιοι, με την «προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση» ακόμη και με την ανακύκλωση. Απαιτούνται πιο συγκεκριμένα μέτρα, με θέσπιση συγκεκριμένων ποσοτικών διαχρονικά στόχων τα οποία, όμως, δεν παίρνονται γιατί η διαχείριση των αποβλήτων, σε συνδυασμό με την ποσότητά τους, αποτελεί «πεδίο δόξης λαμπρό» για το ευρωενωσιακό κεφάλαιο. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο που με την οδηγία 2008/98/ΕΚ η καύση των σύμμεικτων αναβαθμίζεται υπό όρους από «διάθεση» σε «ανάκτηση» (δηλ. από την τελευταία θέση της πενταβάθμιας κλίμακας περνάει στην 4^η), ενώ τα κράτη μέλη, μπορούν να την

θέτουν και υπέρτερη της ανακύκλωσης εάν συντρέχουν σχετικοί λόγοι κατά την απόλυτη (και εν πολλοίς αυθαίρετη) κρίση τους.

3. Αν εκλεγείτε μέλος του Ευρωκοινοβουλίου, θα ψηφίσετε για τη διασφάλιση της εισαγωγής στην ΕΕ μόνο νόμιμα υλοτομηθείσας ξυλείας και προϊόντων ξυλείας από τα δάση του κόσμου;

Άλλος ένας στόχος, θετικός ασφαλώς αλλά που από μόνος του δεν λέει τίποτα! Εντάξει λοιπόν, όλοι συμφωνούμε, έτσι γενικά κι αφηρημένα. Πέραν τούτου; Ουδέν; Οι περιπτώσεις που η υλοτόμηση γίνεται από ντόπιους πληθυσμούς για να αποφύγουν τη λιμοκτονία μένουν ασχολίαστες; Ποιοί τους ωθούν σ' αυτό; Και με ποια λογική εμείς θα αναγνωρίζουμε στους πολιτικούς εκφραστές των διεθνικών μονοπωλίων, το δικαίωμα να καθορίζουν αυτοί ποια υλοτόμηση τους συμφέρει (αυτή σίγουρα θα βαφτίζεται «νόμιμη») και ποια όχι, (άρα «παράνομη»).

2. Ελλάδα – Εφαρμογή της πολιτικής της Ε.Ε. για το Περιβάλλον

1. Θα επιδιώξετε να εκπονηθεί εκ μέρους της Ελληνικής Πολιτείας πακέτο ανάκαμψης της εθνικής οικονομίας, με ειδική μέριμνα και κατεύθυνση πόρων σε ανανεώσιμες πηγές και εξοικονόμηση ενέργειας, σε ποσοστό άνω του 50% επί του συνόλου προϋπολογισμού του πακέτου ανάκαμψης;

2. Θα ασκήσετε πίεση για την άμεση θεσμοθέτηση στην Ελλάδα των στόχων για τις ΑΠΕ και την εξοικονόμηση ενέργειας, που έχουν συμφωνηθεί στην ΕΕ και προβλέπουν για την χώρα μας το 18% της τελικής κατανάλωσης ενέργειας να προέρχεται από ΑΠΕ και να επιτευχθεί εξοικονόμηση ενέργειας κατά 20%;

3. Θα ζητήσετε να ληφθεί ειδική μέριμνα ώστε περισσότεροι κοινοτικοί πόροι (ΕΣΠΑ) να κατευθυνθούν σε χρηματοδότηση δράσεων εξοικονόμησης ενέργειας και ανανεώσιμων πηγών κυρίως σε κατοικίες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, στην ορθή διαχείριση των φυσικών πόρων και τη λήψη μέτρων για την προστασία της βιοποικιλότητας, με έμφαση στην υλοποίηση δράσεων για τη διαχείριση των περιοχών Natura;

Στις θεματικές ενότητες **A** και **B** (σημείο 4) αναφερθήκαμε ήδη. Εδώ απλά θα προσθέσουμε, ότι σε εθνικό επίπεδο θεωρούμε, ότι η προώθηση των ΑΠΕ, συνεπώς και η χρηματοδότησή τους, πρέπει να γίνεται με σεβασμό στο περιβάλλον και στους χώρους ιστορικής μνήμης, από πλευρά χωροθετήσεων,

μακριά από την παράδοση σε ιδιώτες τομέων της ηλεκτροπαραγωγής, και με ποσοστό συμμετοχής στο ενεργειακό μείγμα τέτοιο ώστε να μη διαταράσσεται η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού και να μη πλήττεται το λαϊκό εισόδημα.

4. Θα ζητήσετε από την Ελληνική Πολιτεία να προβεί στην άμεση παροχή κατευθυντήριων οδηγιών για α) ορθή χωροθέτηση των αιολικών πάρκων, β) ορθή κατασκευή μικρών υδροηλεκτρικών, ώστε να διασφαλιστεί η ποιότητα και βιοποικιλότητα των υδάτων;

Αποτελεί στόχο για διεκδίκηση.

5. Θα ασκήσετε πιέσεις ώστε η Ελλάδα να θεσμοθετήσει υποχρεωτική διαδικασία ουσιαστικής διαβούλευσης με τις τοπικές κοινωνίες για κατασκευή και λειτουργία ενεργειακών έργων, αλλά και παντός είδους έργων που μπορεί να έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον;

Συμφωνούμε. Αποτελεί βασικό στοιχείο των θέσεών μας για το ζήτημα της **Κοινωνικής Αποδοχής**.

6. Θα ζητήσετε από την Ελληνική Πολιτεία να εφαρμόσει άμεσα το Νόμο 3661/2008 για την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων¹ και να αναθεωρήσει το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ), ώστε να περιλαμβάνει στόχο εξοικονόμησης ενέργειας κατά 20%;

Συμφωνούμε με την ενίσχυση των νομοθετικών και διοικητικών μέτρων και κινήτρων για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων.

7. Θα αναλάβετε κατάλληλες πρωτοβουλίες ώστε η Ελλάδα να εφαρμόσει ορθά τις σχετικές με την βιοποικιλότητα Κοινοτικές Οδηγίες, α) διασφαλίζοντας θεσμική κατοχύρωση των προστατευόμενων περιοχών, β) καθορίζοντας οριζόντιες ρυθμίσεις για την ουσιαστική προστασία των περιοχών Natura;

Την απάντηση σ' αυτό την έχουμε περιλάβει στην Θ.Ε. «Φύση και Βιοποικιλότητα».

8. Θα ζητήσετε από την Ελλάδα να λάβει άμεσα μέτρα για την καλύτερη και ολοκληρωμένη προστασία των ειδών πανίδας και χλωρίδας της χώρας;

¹ Ο Νόμος 3661/2008 ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την Οδηγία 2002/91, αλλά ακόμη δεν έχει εφαρμοστεί

Αποτελεί σταθερό στόχο για διεκδίκηση.

9. Θα ζητήσετε από την Ελλάδα να λάβει άμεσα μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης αλιείας και την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος της χώρας;

Αποτελεί σταθερό στόχο για διεκδίκηση.

10. Οι ξηρασίες και οι πλημμύρες γίνονται εντονότερες. Οι σημερινές καταστάσεις ξηρασίας και η κρίση έλλειψης νερού πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα ώστε να εξασφαλιστεί η επάρκεια νερού. Θα αναλάβετε κατάλληλες πρωτοβουλίες στα πλαίσια της ΕΕ ώστε η Ελλάδα να αναπτύξει άμεσα πολιτικές μακροπρόθεσμης προσαρμογής, όπως μέτρα εξοικονόμησης νερού και διαχείριση της ζήτησης;

Διαφωνούμε καταρχάς με την συσχέτιση ενός καιρικού φαινομένου («ξηρασία») με το τεχνικό, εν πολλοίς, επακόλουθο (την πλημμύρα) ενός ισχυρού καιρικού φαινομένου (έντονες βροχοπτώσεις) ενδεχομένως και ακραίου. Αδόκιμα επίσης συναρτώνται η ξηρασία με την «κρίση έλλειψης νερού» (κοινώς λειψυδρία) σαν να είναι η δεύτερη αναπόφευκτο επακόλουθο της πρώτης. Στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης, κεντρικά σχεδιασμένης, πολιτικής για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων υπάρχει η δυνατότητα να αντιμετωπίζονται περίοδοι ξηρασίας χωρίς εκδήλωση φαινομένων λειψυδρίας. Διαφωνούμε, επίσης, ότι οι «πολιτικές μακροπρόθεσμης προσαρμογής» πρέπει να επικεντρώνονται σε μέτρα «διαχείρισης της ζήτησης» που είναι και το θεμέλιο της κοινοτικής πολιτικής για τα νερά. Εμείς εμμένουμε στην αρχή της προφύλαξης, **και** ως προς τον **κίνδυνο** της λειψυδρίας, σύμφωνα με την οποία προέχει η εξάλειψη του κινδύνου και όχι η διαχείριση των συνεπειών του, αφού πλέον αυτός επέλθει. Στην προκειμένη περίπτωση απαιτούνται μέτρα που θα βελτιώνουν τις σχέσεις: «ατμοσφαιρικές κατακρημνίσεις» προς «διαθέσιμα υδάτινα αποθέματα» και «διαθέσιμα υδάτινα αποθέματα» προς «αξιοποιήσιμα αποθέματα». Όσο το κύριο βάρος πέφτει στη «ζήτηση» δηλ. στη χρήση του νερού, με άλλα λόγια στο **χρήστη**, τότε τα λαϊκά στρώματα των πόλεων και της υπαίθρου θα υφίστανται το αποκλειστικό, στην ουσία, οικονομικό βάρος των όποιων μέτρων. Που τελευταία αποκαλούνται και «**κίνητρα μείωσης της ζήτησης**» ένας μοντέρνος όρος αυτού που μέχρι τώρα ξέρουμε σαν «**χαράτσι**». Ταυτόχρονα θα μένουν στα «**αζήτητα**» επιβαλλόμενα μέτρα και παρεμβάσεις για τον ουσιαστικό περιορισμό των απωλειών νερού καθ' οδόν προς το χρήστη, όπως γίνεται άλλωστε μέχρι σήμερα, αφού εν τέλει και το

κόστος των απωλειών του δικτύου το πληρώνει ο καταναλωτής, δηλ. τα λαϊκά στρώματα.

11. Θα ασκήσετε πίεση ώστε η Ελλάδα να προχωρήσει άμεσα στη δημιουργία ενός ορθολογικού και βιώσιμου συστήματος διαχείρισης των αποβλήτων, βασισμένο στην κοινοτική νομοθεσία, μειώνοντας έτσι τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και αποσυνδέοντας τις περιβαλλοντικές πιέσεις από την οικονομική ανάπτυξη; Θα αναλάβετε σχετικές πρωτοβουλίες για τη εισαγωγή δεσμευτικών στόχων όσον αφορά την πρόληψη παραγωγής αποβλήτων;

Σχετικά με την **πρόληψη** παραγωγής αποβλήτων τοποθετηθήκαμε ήδη θετικά στη Θ.Ε. «Μείωση οικολογικού αποτυπώματος». Σημειώνουμε, με μικρή όμως έκπληξη, τη σύμπλευσή σας με την «ιστορική» νίκη που επέτυχε το lobby της καύσης (mass burn) κατά την τελική διαμόρφωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, για την οποία δικαιολογημένα επιχαιρεί και το εγχώριο lobby («ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ»). Δεν γνωρίζουμε εάν προσχωρήσατε τελευταία και στο στρατόπεδο αυτών που διατείνονται, ότι η καύση των σύμμεικτων απορριμμάτων μειώνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, η διατύπωση του σχετικού ερωτήματος σας δεν είναι σαφής. Σημειώνουμε επίσης την τεράστια καθυστέρηση της ΕΕ, απόλυτα εξηγήσιμη εάν πάρουμε υπόψη τις πιο πάνω εξελίξεις, να προχωρήσει σε οδηγία για τη διαχείριση (οργανική ανακύκλωση) των βιοαποβλήτων, αρκούμενη σε μια πράσινη βίβλο, η οποία το μόνο που σηματοδοτεί είναι μια πενταετή ακόμη (τουλάχιστον) παράταση της εκκρεμότητας, στο πέρας της οποίας δεν αποκλείουμε να ευλογηθεί και η καύση των βιοαποβλήτων, αφού σύμφωνα με την κοινοτική λογική, όταν αυτά καίγονται οι τεράστιες ποσότητες CO₂ που εκπέμπουν θεωρούνται μηδενικές (!!!) ελέω «βιομάζας» ή, καλύτερα, ελέω συμφερόντων πολυεθνικών.